

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 8 kor.
 Félévre 4 kor.
 Negyedévre . . 2 kor.
 —
 Egyes szám ára 10 fill.
 —
 Megjelenik minden
 vasárnap.
 —
 Telefon szám: 15

NÉPJOG

Szerkesztőség:
 Kaposvár, Zárda-utca
 17. szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 A kiadóhivatal
 munkáját *Hagelma*
Károly könyvkereskedő
 vállalva magára, az előfize-
 tések, nyiltelek és hirdetései
 díjak és a lap szétállítására
 vonatkozó felszólalások ide
 intézendők.

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kelepcék.

Már az igaz, hogy nem minden-
 napi nehézségekkel kell megkü-
 zdenie a parlament legnagyobb párt-
 jának, az országgyűlési független-
 ségi pártnak. Minduntalan cselveté-
 sek, meggyanusítások, gáncsvetések
 merülnek föl ellene, melyekkel hol
 belső ellenségei kedveskednek neki,
 hogy a koalíciót megbuktassák, —
 hol a „becsi kéz“ szolgál neki
 azokkal, hogy idehaza folytassa a
 függetlenségi eszmék lejárását.

Ez a mesterséges rendszer mind-
 untalan mutatkozik, valahányszor
 csak valamely jelentősebb kormány-
 zati vagy politikai kérdés elintézésé-
 nének szükségessége fölmerült és ha
 azután a nehézségeken valahogyan
 túl esnek, akkor új cselvetések buj-
 nak elő abból a kimeríthetetlen
 boszorkánykonyhából, melyben a
 magyar nemzet elvesztésére minden
 képzelhető fuffanggal gyártják a
 terveket.

A delegációk hadügyi albizott-
 ságának egyik legutóbbi ülésén

került elő megint egy ilyen „mester-
 fogás“.

A magyar kormány már ele-
 jétől, a koalíciós program alapján
 azon az állásponton kellett, hogy
 legyen, hogy a katonai kérdések
 kikapcsolása folytán a katonai ki-
 adások emeléséről szó ne essék. Mégis
 a közös hadügyminiszter „Feldzeugs-
 meister Baron von Schönaich“ elő-
 állott a katonatiszti fizetések emelé-
 sének dolgával és a magyar nemzet
 gavallérságára hivatkozva csekély
 kilenc millió korona megszavazását
 kérte.

Nem rossz! A közös hadügyi
 kormány nem nyíltan követeli a
 milliót, hanem a lovagias magyar
 nemzet gavallérságától kéri.

Ennek a kérésnek célzata vilá-
 gos. Ha a delegáció ezuttal kivéte-
 lesen eldobná magától a magyar
 faj jellemének egyik hibáját, az
 oktalan gavallérságot és hivatkozva
 a paktumra, nem szavazná meg a
 kilenc milliócskát, akkor a közös
 hadsereg tisztikarának ellenszenve

kétségtelenül megnyilatkozand a
 magyar nemzeti katonai követelése-
 kkel szemben, — ha pedig meg-
 szavazná, akkor készen van ismét
 egy lépcső a lejáratáshoz.

Nem oda Buda! Eltekintve
 attól, hogy a közös hadseregnek
 semmi jogcíme nincsen arra, hogy
 a magyar nemzet gavallérságára
 hivatkozzék, mert hagyományai és
 multja csak véres emlékek szaka-
 datlan sora a nemzet történetében
 — az efajta kérelem nyíltan bele-
 ütözködik abba a kötésbe, mely a
 nemzet és a koronás király között
 a közelmúltban létrejött.

A katonatiszt urak tehát szives-
 kedjenek türelemmel lenni. A had-
 sereg vezetőségének pedig a delegá-
 ciók remélhetőleg ezuttal már egy-
 szer mégis értésére adják, hogy el-
 multak azok az idők, amikor jó
 szóért, botor ésszel fizet. Ma a nem-
 zeti kormányzat hajnalhasadásának
 korszakát éljük és így nemzetellenes
 intézményekért többé anyagi áldo-
 zatot nem hozunk; nem Schönaich
 ur, még gavallérságból sem.

T A R T A L O M.

Rákóczi.

Imáinkba foglaltuk a nevedet,
 Ajkunk mindig, mint egy szentet emleget;
 Szabadságunk védő pajzsa te voltál,
 Szívünkben állsz mint templomban az oltár!

Él örökké, él a neved e honban,
 A szívünknek alvó lángja fellobban
 Mikor halljuk emliteni nevedet . . .
 Óh, e nemzet milyen sokat szenvedett!

Fejedelmünk! A nagyok közt legnagyobb!
 Előttünk áll a te dicső alakod;
 Fejedelmünk! míg egy magyar él itten,
 Szent lessel te, mint valami félisten!

Noszlopy Tivadár.

A kaposvári református templom
 felszentelésekor 1908. január 26.

Irta és elmondta: Mozsonyi Sándor.

Teljesült a kaposvári
 Protestánsok álma.
 Ezen való örömiükbe
 Osztozunk mi már ma.

Készen áll a díszes hajlék,
 Fel is van szentelve
 Az ünnepély szépségétől,
 Szívünk lelkiünk telve.
 Stilszerűség, csim, kényelem,
 Mondhatnám, hogy pompa,
 Egyesültek e legújabb
 Kaposi templomba.
 Becsületes munkát végzett
 Az építő Ritter.
 A sztrájk miatt, valószínű
 Nem sok hasznót vitt el.
 Ámde első a tervező
 Építész Molnár ur,
 Kire az elismerésnek
 Jó nagy része járul.
 Osztozik ebben ő vele,
 A jó lelki pásztor
 Az építés hű munkása,
 Lelke, Csertán Márton.
 Híveit meg tudta győzni
 Nemesről és jóról.
 Ha áldozatra buzdított,
 Egyszer sem járt pórul,
 Mellette volt híven, bátran
 Jogosan is, mert ő
 Az egyház első gondnoka,
 Doktor Rusa Ernő

Érdeme, hogy építtetett
 Pénz nélkül, hitelle
 Igazolta ezzel, hogy ő
 Egy pénzügyi elme,
 Igaz, biztos ott a hitel,
 Adják sorba, rendre
 A hol a zsiránsok között,
 Ott van Csorba Ede.
 Mindegy, azért az épület
 Hála Isten áll már,
 Mondja, mély bariton hangon
 Pénztáros Papp Kálmán.
 Igaz, pénz nincs, kasszáink csak egy
 Üres bugyelláris.
 De hogy nem soká lesz üres,
 Van reményem már is.
 Bizom az állam segélybe,
 Majd segít ez rajtunk!
 Szép bevételt ad a koncert,
 Mit ma este tartunk.
 Nem sajnálja senki pénzét
 Itt van Eötvös Károly,
 Hogy hallhatta az igéket,
 Az ő ajakiról,
 „Ugy van“ mondja egy másik hang
 — Szinte eős, bátor —
 Ha nem mondom is tudhatják
 Hogy ez Kulín Sándor.

Krónika a hétről.

Mégis csak szép valami az a szabadság, a sajtószabadság! Lehet írni azt, ami jól esik. Tág tere nyílik a képzelődésnek és a vágyakat a valóság színe alatt lehet megrajzolni. Ezeket lehet írni százak helyett, tömeget és sokaságot a kisszámú közönség helyett, zúgó eljenzést egyes éljenek helyett, aszerint t. i., amint a szájjuk megfelel és a szív szeretné, hogy úgy legyen. Néhány lap is — Tiszta István gróf fogadtatásáról és itt időzéséről írván — a pártszempont nagyját látta az eseményeket és így nem történelmi hűség az, amit ír. Ennek ellenében meg kell állapítani a valóságot. Tiszta István grófot a kaposvári pálya udvaron nem fogadta 6-7000 főnyi tömeg, hanem sokat mondva 6-700 főnyi közönség; megérkezésekor nem zúgott az éljen, csak hangzottak éljenek, tüntetés mellett egyáltalán nem volt. Nem zavarandó ugyanis össze egy intelligens város művelt közönségének magartatása vendégével szemben, a tüntető lelkesedéssel. Ami a református templom főgondnokát — lenne az bárki — megilleti, diszes állásáért, azt a tartozó tiszteletet igenis megkapta Kaposvárott Tiszta gróf. Ámde ennek a tartozó tiszteletnek nem volt köze a politikushoz. Meg aztán ez a tisztelet sem egészen Tiszának szólt, hanem a dunántúli egyházkerület két fejének, a templomszentelési ünnepélyre ideérkezett főgondnoknak és püspöknek. Megemlítjük egyéb iránt, hogy úgy tudjuk, a református egyház vezetőségének minden erejét latba kellett vetni azért, nehogy Tiszta ellen történjen tüntetés.

A delegációk tárgyalásai simán folynak. A múlt héten mindazonáltal a hadügyi albizottság ülésén a közös hadügyminiszter szóba hozta a tisztli fizetések felemelését, ami 9 millió költségtöbbletet okozna. A hadügyi albizottság előadója Okolicsányi László erre oly értelmű határozati javaslatot

terjesztett elő, hogy a hadügyminiszter utasítsa a tisztli fizetések felemelése iránti javaslat előterjesztésére. Ez az indítvány a függetlenségi párti delegátusok közt nagy izgatottságot okozott, annál inkább, mert ki-tűnt, hogy az előadó minden előzetes megbeszélés nélkül terjesztette be határozati javaslatát. Szenvedélyes vita indult meg, melynek az lett a vége, hogy az albizottság elvetette Okolicsányi indítványát és a kérdés feletti döntést az országgyűlés elé utalta.

A külügyi költségvetés során egy oly incidens merült fel, amelyet a napi sajtó és a közvélemény nem méltatott oly nagy figyelemre, aminőt megérdemel. Egy delegátus, Thorozy Miklós gróf szóváltotta Románia nemzetközi jogellenes magartatását Magyarország iránt. Ennek az országnak még kormányon levő államférfiai is nyílt érintkezésben vannak a nemzetiségi román izgatókkal, ami meg nem engedhető. Ha bennünket nem kötne az Ausztriával való viszony és ha a nemzeti akarat az uralkodó akarata mellett nem volna olyan nyomoruságos semmi, mint aminő a valóságban, akkor e kérdés felett nem szabadna oly hamarosan napirendre térni. De így? A szó, a kérdés elhangzott és ezzel vége.

Nem mindegy, hogy kiknek a kezében vannak a dús jövedelmű katolikus püspökségek. Eppen ezért feltűnést kelt a kormányon azon legutóbbi ténykedése, hogy a csanádi püspöki székbe egy néppárti képviselőt ültetett. A csanádi püspök egyházmegyéje az egész régi bánagra kiterjed, tehát az ország leggazdagabb vidékére. A néppártnak azon a földön nyoma sem volt eddig, de hogy ezután sem lesz, kövte hisszük, mert Csernoch püspök, aki agilis tagja volt a néppártnak, bizonyára nem lesz ellene annak, hogy egyházmegyéjében a néppárt lábait megvesse. Ezt a kinevezést tehát a nemzeti egység szempontjából nem mondhatjuk szerencsésnek.

A póttállandó választmány ülése.

A vármegye póttállandó választmánya január hó 29-én tartotta ülését Kapotsfy Jenő főispán elnöklete alatt, amely alkalommal számos ügydarab lett előadva. Nagyobb vita fejlődött ki a község-jegyzői fizetési alapról szóló szabályrendelet tárgyában. A belügyminiszter ugyanis körrendeletet intézett valamennyi vármegyei törvényhatósághoz, amelyben a községi jegyzői kar méltányos óhajára hivatkozva, egy megfelelő alaprak törvényhatóságokint való létesítését ajánlja, hogy így a jegyzők és segédjegyzők a községektől élvezett pénzbeli javadalmazásukat, úgy amint az állam részéről adott fizetéskiegészítésnél is történik, szintén az állampénztárból vehessék fel, előleges részletekben s ekként a községektől élvezett javadalomnak is pontos határidőkben birtokába juthassanak.

A vármegyék egy része alkotott is e tárgyban szabályrendeletet, minthogy azonban oly intézkedéseket tartalmaztak, amelyek az állampénztárak kezelési szabályzatával ellentétben állottak, másrészt pedig nem tartalmazták mindazokat az intézkedéseket, amelyek az alap fizetési képességének biztosítása szempontjából szükségesek, azokat a belügyminiszter nem hagyta jóvá, hanem ő maga készített el egy szabályrendelet-tervezetet s azt mintaképpen a törvényhatóságok rendelkezésére bocsátotta.

A szabályrendelet tervezetet az alispán megküldötte a Somogyvármegyei Jegyzői Egylet elnökének is, hogy esetleges észrevételeit tegye meg; továbbá egy bizottság is megtárgyalta az ügyet, amely bizottságba a község-jegyzői kar egy tagja is meghívott.

A szabályrendelet tervezetet a vármegye alispánja azzal a jelentéssel terjesztette be, hogy amennyiben a törvényhatósági bizottság az 1904. évben hozott határozatától eltérőleg a község-jegyzői fizetési alap létesítését határozná el, úgy azt fogadja el.

Somogyvármegyei törvényhatósági bizottságához ugyanis Somogyvármegyei községi és körjegyzői egylet folyamodott 1904. évben, egy jegyzői fizetési-alap létesítését kérve; a törvényhatósági bizottság azonban, mivel ebben a községek önkormányzati jogkörébe ütköző rendelkezést látott fenforogni, a kérelmet elutasította s kimondotta, hogy jegyzői fizetési alap nem létesít.

Ez az ügy most is élénk vita tárgya volt, melynek eredménye az lett, hogy a választmány kimondotta, hogy nem tartja szükségesnek ily szabályrendelet alkotását, mivel a vármegye viszonyainál fogva, az eddigi állapotok mellett is teljesen biztosítva látja, hogy a község-jegyzők fizetéseiket megkapják. Ezzel a javaslattal fog tehát az ügy a február hó 3-án tartandó törvényhatósági rendes közgyűlés elé terjesztetni.

Olvastatott a barcsi, a lengyeltői és csurgói főszolgabírák előterjesztése Perczel Győző dr. szolgabíró, tb. főszolgabírónak, továbbá Stecz László dr. és Weisenbach Iván br. szolgabíráknak a kihágási ügy-k önálló vezetésével leendő megbízatása iránt, A választmány a felhatalmazás megadását javasolja azzal, hogy nevezettek az egyes ügyek aláírásánál a megbízatás számára hivatkozni kötelesek s egyúttal, hogy az erdei kihágások tekintetében tartoznak az illető főszolgabíró előtt az 1879. évi XXXI. t.-c. 125 §-ában előírt esküt letenni.

Csurgó község képvisellete elhatározta, hogy a villamvilágítás létesítése tárgyában Lang Mór ottani lakossal 50 évre szerződést köt. Az ügy a vármegyei tisztli ügyész véleményének beszerzése végett a napirendről ezúttal levétetett.

Legélénkebb vita fejlődött ki a kormák, sörházak és pálinkamérések ünnepnapokon való zárvatartása iránt előterjesztett javaslat tárgyában.

Ó volt a templom építés
Igazi ügyésze.
Hogy az ma kész, abban neki
Van tetemes része.
Ki ennek ellene beszélt,
Volt bár hithű s tiszta,
Megvitatva, hogy nem lehet
Igazi kálvinista.
Most pedig ünnepélyesen
Bocsánatot kérek,
Az egyházzal szövethetett
Lutranus testvérek!
Nincsen az én beszédemben
Rangfokozat skála.
A mit mondtam, sugallotta
A szeretet s hála.
E két érzéssel, szívesen
Fordulok hozzátok,
S Németh Pálhoz, a ki nektek
Esperes atyátok.
Aztán ahhoz, kinek szíve
Olyan mélyen érez.
Mindig buzgón ragaszkodott
Ősei hitéhez
Tán hidegnek látszik olgkor,
De a szíve meleg.
Ki lehetne ez az ur más,
Mint Andorka Elek.

Ti képviseltétek eddig
Azt az egyik kezét,
Mely ha kitart és összefog,
Ime hova vezet.

De mit ér az összetartás,
Egyetértés, béke!
Építeni földön lehet,
Nem pedig a légbe.
Mit ér a sámsoni erő
Bár hire jár messze,
Ha nincs egy pont, hol birokra
A lábát megvesse.

Mit ért volna össze hozni
Annnyi buzgó lelket,
Ha Kaposvár ingyen nem ad,
A templomhoz telket.
Csak így valósulhatott meg
A híveknek álma,
Igy osztozhatunk igazi
Örömlükbe már ma.

Bevégezem hát beszédemet,
Azt kívánom már most:
Áldja meg a Mindenható,
Ezt a derék várost!!

Széchenyi Aladár gróf ugyanis a közigazgatási bizottságnak január hó 8-án tartott ülésén felolvasta a csurgói római katolikus esperesi kerület közgyűlési határozatából kifolyólag hozzáintézett levelet, melyben vallás-erkölcsi szempontból, az italmérsi üzleteknek vásár- és ünnepnapokon leendő zárva tartása tárgyában alkotandó vármegyei szabályrendelet iránt kéri fel Széchenyi Aladár grófot, illetve, hogy eziránt előterjesztését tegye meg. A közigazgatási bizottság az előterjesztést megfelelő intézkedés végett közölte az alispánnal, aki az ügyet illetékes intézkedés végett a törvényhatósághoz terjesztette.

Noszlopy Tivadár vármegyei aljegyző, mint előadó, részletesen ismertette az ügyet, előadta, hogy Bereg vármegye átírata folytán, 1903. évben már elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy: »korcsmák, sörházak és pálinkamérések vasárnapokon, szent István király napján általában véve nagyobb ünnepeken, u. m.: husvét, áldozó csütörtök, pünkösöd, Urnapja és karácsony ünnepein egész nap zárva tartandók, azokban álló vagy ülő vendégeknek ottani fogyasztásra italt kiszolgáltatni tilos.

Majd oda módosított az a tervezet, hogy az italmérsi üzletek vásár- és ünnepnapokon déli 12 óráig tartandók zárva.

A belügyminiszter azonban a szabályrendeletet nem erősítette meg, figyelembe véve úgy a felebezéssel élt korcsmárosok, valamint a kincstár érdekeit is, kimondván ugyanis, hogy az italmérsi üzleteknek vásár- és ünnepnapokon való akár részbeni, akár egész naponi zárva tartása iránti különleges intézkedések „úgy a fogyasztók közönség, mint az államkincstár érdekeit is mélyrehatóan érintik.”

Az előadó ezekre való tekintettel újabb ilyenmű szabályrendelet alkotását feleslegesnek és célra nem vezetőnek mondotta, minthogy az jóváhagyva nem lenne s kérte, hogy ez ügyben intézkedés ne tétessék. Bakonyi Ferenc bizottsági tag hozzájárult a javaslatához, mert szerinte azzal, hogy az italmérsi üzletek zárva tartatnának, sem a valóságosságot fokozni, sem az iszákosságot gátolni nem lehet Angliában — ugymond — zárva vannak az italmérsi helyiségek ünnepe alkalmával, mégis annyi részeg ember nincs sehoh, mint éppen ott.

Herczog Manó dr. és Makfalvay Géza felszólalásai, valamint a főispán előadása után mégis abban történt megállapodás, hogy a korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről szóló érvényben levő 1905. évi 6 29316. kgy. sz. vármegyei szabályrendelet 3. szakasza helyett a következő rendelkezés vétessek föl:

»A délelőtti isteni tiszteletek idejére vagyis d. e 9 órától 11-ig, a korcsmák, sörházak és pálinkamérések zárva tartandók.»

Ezek után számos, kisebb érdekű ügy tárgyalatott le.

H I R E K.

— **A Kiss József ünnepély.** A nagy költő jubileuma alkalmából városunkban rendezendő ünnepély érdekében, — melynek előkészületeiről már említést tettünk — csütörtökön látogatott értekezletet tartottak a városháza nagytermében. Olyan számosan jelentek meg azon, hogy a nagy érdeklődés után itélve, az ünnepély sikere már most is biztosítottnak tekinthető. Az értekezleten ott voltak: Kisfaludy Ákosné, Kunfy Adolfné, Korniss Józsefné, Löwensohn Gyulané, dr. Löwentritt Ödönné, dr. Obetkó Karolyné, dr. Polányi Lajosné, dr. Rusa Ernőné, dr. Réthi Ignacné, özv. Szigethy Gyula Janosné és Varga Lajosné. Az ünnepség tervezetét dr. Pete Márton ismertette és többek így dr. Obetkóné, dr. Rusa Ernő, Andorka Elek és Herczog Manó

hozzászólása után kimondotta az értekezlet, hogy az ünnepély rendezésére egy bizottságot választ és a március 7-iki estre a jubiláns költőt személyes megjelenésre felkéri. Meg is választották nyomban a bizottságot, melynek tagjai lettek: Elnök: Roboz István. Alelnökök: Szalay Fruzina és Kisfaludy Ákos. Jegyzők: dr. Pete Márton és Tevely Elek. Pénztáros: Simalya V. Ferenc. Ellenőr: dr. Ozsman Aurél. Tagok: Kunfy Adolfné, dr. Polányi Lajosné, dr. Rusa Ernőné, öz. Szigethy Gy. Janosné, dr. Andorka Elek, dr. Bertalan Zsigmond, Endrei Ákos, Farkas Imre, dr. Herczog Manó, Kemény Samu, Kisfaludy Miklós, Klein Gyula, dr. Kovács-Sebestyén Gyula, Miklós Gyula, dr. Pete Márton, Salgó Sándor, Szabó Imre és dr. Szabó Kálmán. Az ünnepély programja véglegesen még nincs megállapítva, de minden valószínűség szerint lesz egy megnyitó beszéd, melyet Roboz István fog mondani, lesz egy szavalt, dr. Pete Márton által előadva, lesz egy énekszám Kiss József megzenésített dalai-ból, lesz egy felolvasás, melyet a jubiláns költő tart és lesz egy Endrei Ákos által tartandó előadás Kiss József költészetének méltatásáról.

— **Sorozás.** Az idei sorozás a jövő héten kezdődik. A kaposvári hadkötelesek sorshuzásának idejét a katonai ügyosztály falragaszok által fogja közölni azokkal, akik sorozás alá kerülnek.

— **Arcképleplezés.** A kaposvári függetlenségi kör már régebben elhatározta, hogy néhai Szalay Károly arcképét megfesteti. A kép elkészült a Bacska Béla festőművész sikerült alkotása. E hó közepe táján lesz a kör helyiségében az ünnepélyes leleplezés, amely alkalommal dr. Rusa Ernő fogja az ünnepi beszédet mondani.

— **Gyászrovat.** Nagy Ernő szigetvári kir. közjegyző, a pécsi kir. közjegyzői kamara választmányának és Somogyvármegye törvényhatósági bizottsági tagja élete 58. évében Szigetváron január 25-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Értekezlet.** A »Kaposvári 48-as Függetlenségi Kör« saját helyiségében 1908. február hó 2-ik napján délután 3 órakor értekezletet tart.

— **Meghívó.** A somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt folyó évi február hó 2-án d. u. 5 órakor Kaposvárott a Függetlenségi Kör tanácstermében pártértekezletet tart. Kaposvár, 1908 január 29. Gr. Széchenyi Aladár elnök Dr. Rusa Ernő titkar. Targysorozat: 1. A pártunkhoz tartozó újonnan választott megyebizottsági tagok ismerkedése. 2. A fontosabb közgyűlési tárgyak megvitatása. 3. Párt-szervezkedés tekintetében további intézkedés. 4. Egyéb előforduló tárgyak.

— **Iparoskörü közgyűlés.** A »Kaposvári Iparoskör« 1908 évi február hó 2-án d. u. 5 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Évi jelentés. 2. 1907. évi zárszámadás bemutatása és a felmentvény megadása, 1908 évi előirányzat megszavazása. 3. Tisztújítás. 4. Egyéb ügyek, indítványok.

— **A csetneki csipke-tanfolyam.** A »Tulipán Szövetség Magyarvédő Egyesület« második csipke-tanfolyama is megnyílt, melyben a csetneki csipke és a rece csipke készítésében nyernek oktatást a jelentkezők. Mindkét fajta csipkénél már előrehaladt a kiképzés.

— **Uj megyés püspök.** A nemrég elhalt Dessewffy Sándor csanádi püspök helyét hamar betöltötték. A dús javadalmasú méltóságba a király dr. Csernoch Janos országgyűlési képviselőt nevezte ki.

— **A kaposvári református egyház** által f. é. január hó 26-án rendezett hangverseny n a következők járultak hozzá szíves felülfizetésükkel az anyagi siker biztosításához: gróf Tisza István 100 K, Eötvös Károly, Darnay Béla 50—50 K, Kovács Sebestény Endre 20 K, Jeszenszky Imre 17 K, Antal Gábor 14 K, Kladnigg Alajos, Molnár Endre, Gaál Gyula, Bauer Jenő 10—10 K, Chernel Gyula, Böhm Ernő 8—8 K, Mészáros János 6 K, dr. Fleiner Mór, dr. Bardió György, Nagyné Csorba Maria 5—5 K, dr. Berger Samu, dr. Gaál Lajos, Vikár Árpád 4—4 K, Simon Károly, Hirsch Adolf 3—3 K, Garay István, Plachner Sándor, dr. Herzog Manó, dr. Hammerschmidt József, dr. Kovács József, Andorka Gyula 2—2 K, dr. Szigeti Gy. Sándor 1 K. — A felülfizetésekből befolyt összesen 359 korona. Fogadják a szíves felülfizetők az egyház hálás köszönetét. A hangversenyen összesen 2086 korona 20 fillér folyt be, melyből az összes kiadások 1002 K levonása után 1084 korona 20 fillér megmarad tiszta jövedelmül. Kaposvár, 1908. január 31. Csertán Márton lelkész.

— **Elriasztott betörő.** Már több ízben jártak betörők Dencs Márton szigetvári kereskedő házában. A múlt csütörtökön este 9 óra körül ismét tiszteletgett egy betörő, aki a ház kert felőli tetejéről leszedte a cserépszindelyt és így mászott be a padlásra, azonban nem volt szerencséje, mert Dencs Márton egyik tanonca még az udvaron foglalatkoskodott és a betörőt észrevette, mire lármát csapott; mire azonban a házbeliek kiszaladtak, a gazember elmenekült. Most a csendőrség nyomozza.

— **Tűz.** Máté János hatvani lakos gazdálkodó szérűskertjében f. hó 18-án az esteli órákban tűz ütött ki és egy 160 kor. értékű szalmakazal elégett. Máté kára mégtérül, mert a szalmakazal biztosítva volt.

— **Furcsa tanudij.** Ifju Légrádi József (Mihóka) Hatvan községbeli lakos polgárnak a szigetvári főszolgabírói hivatalnál egy ügyét tárgyalta. Az ügyben tanuképpen szerepelt Gaál Kálmán hatvani lakos, aki azonban nem a Légrádi József szájaize szerint vallott. Mikor azután ballagtak hazafelé, Légrádi ezért korholni kezdte Gaált, sőt mikor az Apáti és Hatvan község közötti országúton mentek, botjával úgy fejbe vágta Gaál Kálmánt, hogy az ütés annak orrát ketté repesztette, majd földhöz vágta a súlyosan sérült embert és beletaszította az országút melletti árokba. Az eszméletlen állapotban az árokban fekvő Gaált később az uton haladó Balogh János és Gajcsi János patai lakosok találták meg és szállították haza családjához. Gaál Kálmán súlyos testi sértésért jelentette fel Légrádit a furcsa tanudij miatt.

— **Belügyminiszteri rendelet.** Andrassy Gyula gróf rendeletet bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy a veszett el által megmart egyéneket ezentul a munkabiztosító-pénztárak terhére kell gyógykezeltetni.

— **Dupla vagy semmi.** Így gondolkozott Gergics János szárai lakos. Ő ugyanis nem igen szokta keresni, hogy mi a másé, így történt azután, hogy Draskovics Iván nagybirtokos erdőjében levagott egy iharfát és azt ellopta. Azonban a csendőrség kinyomozta a fatolvajt és a fát tőle elkobozván, ideiglenesen a sztárai községbíró udvarára vitette. Megtörtént az a dolog, hogy Gregorics János az iharfát még azon napon este, a községbíró udvarából ismét ellopta és hogy fel ne ismerjék, összevágta fűtőanyagának. De azok a rossz szemű csendőrök így is felismerték a fát és most dupla lopásért jelentették fel a szigetvári járásbírósnak.

— **Csaló cigány.** Özvey Kósi Pálné sántosi asszony Kaposvárott egyik hetivásáron egy tehenet árult, el is adta egy cigány kereskedőnek 140 koronáért, aki egy száz és két darab 20 koronással fizette ki az árát, mire a tehenet elhajtotta. Kósiné később bement egy kaposvári kereskedésbe vásárolni,

mikor fizetésre került a sor, elővette a kapott százaszt és azzal akart fizetni. Mily nagy lett azután meglepetése, mikor a kereskedő kijelentette neki, hogy az nem száz koronás bankjegy, hanem egy budapesti kereskedő cég hirdetése, amely bankjegy alakú. Nyomban megindították a nyomozást a család cigány kézrekerítésére.

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kultúrával áll szoros összefüggésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszereint nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító géppel a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyáro nak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyúttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

K ö z g a z d a s á g.

A ki- és bevándorlás kérdése.

Feltétlenül haladtunk, a minek kétségtelen jele hogy most már nemcsak örökösen kivándorlásról esik szó, hanem ezzel kapcsolatban tárgyalnunk kell a bevándorlás ügyét is.

Hala a gondviselésnek a kivándorlás egyelőre megcsappant, a vándorlási kedv alább hagyott, a csábító ígéretek már kevésbé vonzák az embereket, hanem annál tömegesebben tértek és térnek haza honfitársaink messze idegenből. A hirtelenül jött és nagyarányu visszavándorlás kissé megdöbbentette az illetékes köröket, mert hát oly tengernyi embernek telnék kellő közepében munkát adni igen bajos, sőt lehetetlen. Azért a kormány ennél a kérdésnél mégis bölcsen viselkedett, mert a legmesszebbmenő kedvezményekben részesítette a visszavándorlókat és a java részüknek munkát is juttat. sőt nyilvánvalóan valamennyien kenyérhez jutnak, mert hát most már kötelezettségei vannak a kormánynak a visszatérő honfitársainkkal szemben.

És folynak mostanában nagyban a szaktanácskozmányok a ki- és bevándorlás kérdéséről, hogy végre-valahára egyszer már miként lehetne ezen kényes ügyet dülőre juttatni. Sok értékes felszólalás volt ebben a tárgyban és mindamellettt tanuskodik, hogy komolyan veszik ezt az égetően megoldásra váró kérdést. A kivándorlást folytatólag meggátolni a lelketlen, kivándorlási ügynököket lehetlenné tenni, munkát, tisztességes megélhetést adni a kivándorolni szándékozók-nak és ugyanekép cselekedni a visszavándorlókkal.

Ha állandóan felszinen tartjuk ezt a nagyhorderejű ügyet, ha csakugyan külön

osztály fog lelkiismeretesen működni ebben az irányban, akkor a siker elmaradhatatlan, s nem telik hosszú időbe, hogy nálunk nem fog többé szó esni kivándorlásról, legfeljebb még egy ideig aktuális lesz a visszavándorlás.

És a nemzet tetemesen megfog erősödni és a tetterős, munkás kezek szerényen hozzá járulni fognak az ország fölvirágztatásán; a mezőgazdaság az ipar emelkedni fog, a kereskedelem nagyobb lendületet vesz, a drágaság alább fog szállni és egy szebb, egy boldogabb jövő képe fog kialakulni előttünk. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

PÉNZKÖLCSÖN!

20.000.000 korona áll rendelkezésre 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak csak kötelezvényre **Váltó nem kell!** — Megkeresésnél közzendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre, és jó helyen fekvő, értékes bérházakra, 4 százalékos 10—60 évig terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag. Válaszbélyeg.

Országos Hitel- és Kölcsönszerző Vállalat
BUDAPEST,
VI. ker, Izabella-utca 67. szám.
Telefon: 101—28.

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjéről árjegyzéket nem hozatott Budapestről, Király-u. 57.

Minden hangszeréről árjegyzék külön kerendő.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét — vagy pedig olcsóbban tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

BUDAPESTEN

a királyi bérpalotában.

TÖRLEY

TALISMAN

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnston Harve ter Co. Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal készséggel szolgálnak.

Kimutatás

a „Toponári önszegélyző szövetkezet“ felszámolás alatt — befolyt összegek — bevételei- és kiadásairól.

Tartozik.

Követel.

1	Felszámolás előtt befolyt összeg	5634	78	1	Felszámolás előtt kifizettetett	5634	78
2	Felszámolás után befolyt összeg	4938	77	2	Tartozásokra néh. Szalay Károly által kifizetve	4101	36
3	Hátralék	2846	45	3	Dr. Zlinsky János budapesti ügyvédnek	52	—
	Összesen	13420	00	4	Dr. Rusa Ernő ügyvédnek megítélt költség	170	85
				5	Özv. Szalay Károlynénak megítélt költség	224	60
				6	Bien Gusztáv váltó-követelésére	173	—
				7	Pénztári maradvány	216	96
					Felszámolás után befolyt összeg	4938	77

Kaposvár, 1907. évi december hó 31-én.

Csima György

felszámolási bizottsági elnök.

Csordás György

felszámolási bizottsági tag.

Csordás János

felszámolási bizottsági tag.

Öcsényi határban levő

28 holdas

birtokomat

buzavetéssel együtt ölenként
35 krajcárjával

eladni szándékozom.

Bővebb felvilágosítással szolgál
a tulajdonos:

KOVÁCS JÁNOS

földbirtokos

ÖCSÉNY 208. házsám.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, **Erzsébet-ut 12. szám** alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **koecszó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-diszmnű árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

:: Országos jubileumi :: zarándoklat Lourdesbe,

Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. A zarándoklat védnöke, illetve fővezetője nagyságos és főtisztelendő dr. **Giesswein Sándor** apát-kanonok ur.

Az esztergomi főegyházmegye jóváhagyásával és engedélyével vezet: főtisztelendő **Fehér Ferenc** plébános Ebed (Esztergomm.), főtisztelendő **Simonics János** és főtisztelendő **Domonkos István** plébános urak szíves közreműködésével.

Indulás 1908. március hó 16-án.

a) Utirány: Budapest-Fiume-Velence-Milanó-Vintimille-Lourdes-Marseille-Genova-Pádua-Velence-Fiume-Budapest.

III. oszt. 205 kor., II. oszt. 395 kor., I. oszt. 500 kor., amely összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Pádua 1 nap, Milanó 1 nap, Marseille 1 nap, Génua 1 nap.

b) Utirány: Ugymint fent Lourdesig, vissza Genova-Pisa-Róma-Loretó-Fiume-Budapest.

III. oszt. 250 kor., II. oszt. 450 kor., I. oszt. 560 kor., amely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milanó, Marseille, Genova 1—1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap. Részletes programokkal szívesen szolgál a technikai rendezőség:

Magyar Utazási Vállalat R. T.
Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-kehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár **egynegyed** részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalék mellett ugy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves

törlesztésre.

Katonatiszti óvadékra

szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamatláb mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMÁN

hat. eng. bankbizományi üzlete

Budapest, VII., Izabella-utca 35.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy **35 év óta fenálló**

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u 20 sz.)

1907. november 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI és NAPTÁRAI részére.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti

ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

8 koronaért

30 rőfös vég börerős
vászont, kanavászt;

10 koronaért

legfinomabb vászont, lepedő-
vászont utánvétellel szállit:

WEISZ, BUDAPEST,

SIP-UTCA 22. SZ.

Damaszt-abroszok, ágy-
terítők olcsón kaphatók.